

Comunicat de presă al Societății Române de Pneumologie cu ocazia Zilei Mondiale Fără Tutun

31 Mai 2023

Tutunul omoară în toată lumea, în fiecare an, aproximativ 8 milioane de oameni din care 1,2 milioane decese sunt rezultatul expunerii nefumătorilor la fumul de tutun ambiental, fumatul pasiv.

Ca în fiecare an, în 31 Mai este celebrată de către Organizația Mondială a Sănătății și partenerii săi, Ziua Mondială fără Tutun. În acest an, campania „Cultivă alimente, nu tutun” dorește să sensibilizeze opinia publică și decidenții politici asupra efectelor nocive directe și indirecte ale cultivării tutunului.

În timp ce industria tutunului găsește diferite strategii pentru a crește dependența de tutun, aproximativ 349 de milioane de locuitori ai planetei suferă de foame. Majoritatea acestora provin din țări cu venituri mici și medii, țări în care se cultivă tutunul în locul unor alimente de bază care ar putea asigura hrana necesară. În același timp, aceste țări sunt mari importatoare de alimente.

Pe glob, tutunul este cultivat în peste 124 țări, folosind aprox. 3.2 milioane de teren fertil. Primii trei mari cultivatori de frunze de tutun sunt China, Brazilia și India, reprezentând peste 55 % din producția globală urmate de țările africane, unde legislativ, reglementările legate de cultivarea de tutun sunt mai permissive. În Uniunea Europeană se produce mai puțin de 2% din producția mondială anuală de tutun brut, fiind cultivat în 12 țări. Potrivit „Food and Agriculture Organization of the United Nations”, România a produs 970 tone de tutun brut în 2021.

Studiile au demonstrat că un sfert din cultivatorii de tutun dezvoltă boala tutunului verde, secundară absorbției nicotinei la nivelul pielii în timpul manipulării frunzelor. Simptomele sunt variate, incluzând greață, vărsături, amețeli, dureri de cap, transpirație crescută, frisoane, dureri abdominale, diaree, slăbiciune, dispnee și multe altele, uneori ignorate sau neidentificate. Pe lângă manipularea directă a frunzelor de tutun și absorbția tegumentară, expunerea la prafului de tutun prin contaminarea corpului, hainelor, pantofilor, poate determina concentrații de nicotină echivalente cu 50 de țigări pe zi, care îi pot afecta direct, atât pe ei cât și pe membrii familiilor lor” a declarat Doamna Prof. Univ. Dr. Roxana Maria Nemeș, președintele Societății Române de Pneumologie.

De asemenea, utilizarea frecventă a pesticidelor și îngrășămintelor pentru cultivarea frunzelor de tutun contribuie la degradarea și epuizarea **solului** reducând fertilitatea acestuia, scăzând astfel potențialul pentru culturi de alimente vitale. Afectarea pânzei freatice, a apelor potabile, a râurilor, lacurilor și a întregului mediu acvatic impactează nu doar prezentul, dar și viitorul planetei. Aproximativ 200 000 de hectare (ha) de păduri sunt defrișate pentru cultivarea tutunului în fiecare an reprezentând (aprox. 5 % din totalul defrișărilor) lucru care contribuie la **schimbările climatice** și emisiile de CO. Câte un copac este sacrificat pentru producția a 300 de țigări.

Cultivatorii sunt dependenți de industria tutunului sau intermediari deoarece aceștia le decontează costurile inițiale pentru semințe și îngrășăminte care apoi vor fi deduse din plățile de la sfârșitul sezonului. De asemenea, cultivatorii din țările mici și mijlocii contractează producția lor cu marile companii transnaționale, prețul și calitatea tutunului fiind stabilite de aceștia, de cele mai multe ori defavorizând cultivatorii. În plus, studiile arată că, cultivarea tutunului nu este atât de profitabilă ca în cazul altora, munca depusă fiind foarte mare în raport cu beneficiile obținute, deoarece necesită forță de muncă intensivă, care impune consum mare de timp și energie. În plus, prin afecțiunile pe care le poate induce, cultivarea tutunului îi împovărează pe fermieri cu probleme de sănătate cum ar fi boala tutunului verde, crescând costurile generale de îngrijire a sănătății.

Multe guverne ale țărilor în curs de dezvoltare facilitează cultivarea tutunului, oferind chiar subvenții directe pentru cultivatori, uneori fără garanții. Acest lucru duce la o producere de tutun în exces, care nu poate fi absorbit de piața liberă. O consecință va fi scăderea prețului tutunului și scăderea mijloacelor de trai. Datele disponibile de la Organizația Mondială a Comerțului demonstrează că mai multe țări, unele cu venituri mari, cum ar fi SUA; Elveția, oferă subvenții directe pentru tutun. Deși nu sunt mari cultivatoare de tutun, țările cu venituri mari importă tutun brut din țările sărace și în curs de dezvoltare, și îl prelucrează în diferite produse cu tutun.

Fondurile alocate pentru sprijinirea producției de tutun ar putea fi utilizate de guverne mai eficient pentru a stimula producția de alimente. Din păcate, conform Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA) în România, în 2022, subvențiile au fost peste 5000 de euro/hectar pentru cultura de tutun, cea mai mare subvenție achitată pentru Ajutoarele Naționale Tranzitorii (ANT), afirmă Dr. Monica Marc, medic primar pneumolog, președintele Secțiunii de Tabacologie a Societății Române de Pneumologie.

„Fără culturi de tutun” este o inițiativă comună a Organizației Mondiale a Sănătății, Programului Alimentar Mondial și Organizației pentru Alimentație și Agricultură în colaborare cu Ministerul Sănătății și Ministerul Agriculturii, care a fost lansată în Kenya. Inițiativa își propune să creeze un ecosistem de producție și comercializare a culturilor favorabil și de susținere pentru a ajuta fermierii să treacă de la cultivarea tutunului la mijloace de trai alternative. Aproximativ 1500 de fermieri au trecut la cultivarea fasolei bogate în fier, dar alte alternative bune la tutun includ sorgul, meiul și cartofii dulci.

„Ar trebui sprijinite eforturile de combatere a deșertificării și degradării mediului precum și amendarea industriei tutunului pentru daunele aduse mediului și sănătății populației. E importantă identificarea tacticilor industriei tutunului atunci când acestea vin aparent în sprijinul cultivatorilor și, de asemenea, crearea unor proiecte de implicare socială” a afirmat Prof. Univ. Dr. Florin Mihălțan, membru al Coaliției „România Respiră” (formată în aprilie 2015 și unul dintre factorii de decizie în vederea aprobării legii antifumat).

De asemenea, Organizația Mondială a Sănătății are câteva recomandări pentru cultivatori, factori guvernamentali, societate civilă, populație și diferite organizații. Acestea vizează conștientizarea comunităților de cultivatori cu privire la daunele culturii de tutun asupra sănătății și mediului, mediatizarea programelor oferite de guverne pentru trecerea la culturi alternative, recunoașterea daunelor cauzate de cultivarea tutunului asupra economiei.

Societatea Română de Pneumologie se alătură pe deplin acestor demersuri și, prin acțiunile și evenimentele sale, susține inițiativele antifumat ale Organizației Mondiale a Sănătății.